

Leer -en begeleidingsplan branche-erkende opleiding
kraamverzorgende
Onderdeel van de opleidingseisen CZO en CAO kraamzorg

Tot stand gekomen in samenspraak met het Kenniscentrum kraamzorg

Inhoudsopgave

.....	1
Inleiding	4
Voor en door wie?	5
Uitgangspunten	5
Verantwoordelijkheden leerling	5
Verantwoordelijkheden Werkbegeleider	5
Verantwoordelijkheden Praktijkopleider	5
1. Leer- en begeleidingsplan algemeen	6
De fases in het leer- en begeleidingsplan.	6
De fases 1 t/m 3 in het leer-en begeleidingsplan.....	6
2. Leer- en begeleidingsplan partusassistentie	8
Doel leer- en begeleidingsplan.....	8
Uitgangspunt	8
3. Evaluatiemomenten	10
Het evaluatiegesprek.....	10
Het gezinsverslag.....	10
Het voortgangsgesprek	10
Beroepshouding lijst.....	10
Eindgesprek	10
4. Regelingen in de Cao kraamzorg voor leerling-werknemers	11
Arbeidsovereenkomst	11
Artikel 3.1 De arbeidsovereenkomst.....	11
Artikel 4.1 Arbeidsduur	11
Arbeidsduur leerling-werknemer	11
Artikel 5.1 Functiewaardering.....	11

Leer- en begeleidingsplan branche-erkende opleiding kraamverzorgende
versiedatum 17 december 2019

Functiewaarding.....	11
Artikel 5.11 leerlingsalarissen Verzorgende of Verzorgende IG (BBL).....	11
Salaris praktijkleerjaar.....	11
Aspirant-leerling.....	12
Garantieregeling.....	12
Artikel 5.12 Leerling salarissen branche-erkende opleiding Kraamverzorgende (BBL).....	12
Leerling salaris Kraamverzorgende	12
5. Vrijstellingsnormen theorie- en praktijk-uren	13
Totale opleidingsduur en uren	13
Vrijstellingsnormen theorie uren	13
Vrijstellingsnormen praktijk uren	13
Bijlage 1	15
Format gezinsverslag (leerling)	15
Bijlage 2	16
Evaluatieformulier werkbegeleider - leerling.....	16
Handelingen	16
Bijlage 3	20
Beoordelingslijst beroepshouding leerling.....	20
Beroepshoudingsaspecten	20
Bijlage 4	22
Format reflectieverslag voor de leerling.	22
Bijlage 5 Aftekenlijst Partusassistentie.....	23

Inleiding

De ontwikkelingen in de Geboortezorg hebben invloed op de rol van de kraamverzorgende in het proces rondom bevallingen, de zorg in de thuissituatie en de samenwerking met verloskundigen en andere betrokken zorgprofessionals. De (branche)opleiding tot kraamverzorgende moet daarom recht doen aan wat er nu en in de toekomst gevraagd wordt van kraamverzorgenden zodat zij goed voorbereid zijn op het uitoefenen van hun taak als zorgprofessional binnen de keten.

BO Geboortezorg heeft de werkzaamheden voor de branche erkenning kraamzorg uitbesteed aan het College Zorgopleidingen (CZO). Onder leiding van het CZO heeft een opleidingscommissie i.o. in 2018/2019 beschreven waar de branche opleiding inhoudelijk aan moet voldoen om een erkenning te verkrijgen. Deze vernieuwde eisen zijn vanaf januari 2020 van kracht.

Naast deze eisen is een Leer-en begeleidingsplan en CAO afspraken branche-erkende opleiding kraamverzorgende ontwikkeld. Hiermee wordt ingespeeld op de behoefte aan een minimale norm waar het gaat om de inzet, begeleiding en arbeidsvoorwaarden van kraamverzorgenden i.o.

De sector geeft op die manier invulling aan het opleiden van kraamverzorgenden die de kwaliteit van zorg zoveel mogelijk laten aansluiten op de wensen en behoeften van de cliënt zonder hun rol als zorgprofessional uit het oog te verliezen.

Dit document richt zich specifiek op de kraamverzorgende i.o. die de branche erkende opleiding (CZO-erkend) kraamverzorgende volgt¹ maar is grotendeels ook van toepassing op de Verzorgende niveau 3 opleiding op MBO niveau. Uitgangspunt is dat bij diplomering een beginnend beroepsbeoefenaar in de kraamzorg kan starten die door middel van werkervaring en bij-en nascholing uitgroeit naar het niveau van een vak volwassen kraamverzorgende zoals beschreven in het [Beroepscompetentieprofiel](#) (BCP) kraamverzorgende. Deze ontwikkeling is geborgd in het kwaliteitsregister kraamverzorgenden van het Kenniscentrum Kraamzorg (KCKZ).

¹ Hierbij wordt uitgegaan van het volledige opleidingstraject van 15 maanden Leer- en begeleidingsplan branche-erkende opleiding kraamverzorgende versiedatum 17 december 2019

Voor en door wie?

Uitgangspunten

- de werkervaring van de leerlingen is het uitgangspunt bij het opstellen van een leer- en begeleidingsplan;
- de begeleiding wordt op maat aangeboden;
- de leerling verricht de eigen taken met een toenemende mate van zelfstandigheid en is verantwoordelijk voor het eigen leerproces;
- De begeleiding van de leerling vanuit de opleiding vindt plaats door een door de opleiding aan te wijzen mentor. De begeleiding van de leerling in de praktijk vindt plaats door de praktijkopleider van de organisatie, werkbegeleider werkbegeleider/coach op afstand.
- Volgens de definitie van werknemer in artikel 1.1 lid 7 Cao Kraamzorg 2018-2019 is iemand een werknemer: 'Als je in het kader van de Beroepsbegeleidende leerweg een (leer)arbeidsovereenkomst met je werkgever hebt.'
Dit betekent dat alle regelingen in de cao van toepassing zijn op de kraamverzorgende i.o., tenzij in de cao specifiek anders vermeld.

Verantwoordelijkheden leerling

- voor het verrichten van handelingen, binnen het eigen deskundigheidsgebied /competenties op het terrein van observatie, begeleiding en verzorging, draagt de beroepsbeoefenaar een eigen verantwoordelijkheid;
- informeert bij de start van de zorgverlening hoever zij is in haar leerproces, aan welke leerdoelen zij wil werken, wat haar leerstijl is en wat zij verwacht van haar werkbegeleider.

Verantwoordelijkheden Werkbegeleider

- de werkbegeleiding van de leerlingen tijdens de beroepspraktijkvorming;
- werkt methodisch bij opleiden en begeleiden;
- schept een positief leerklimaat en leermomenten;
- draagt kennis, vaardigheden en beroepshouding over en heeft hierin een voorbeeldfunctie;
- verricht administratieve werkzaamheden die voortvloeien uit de begeleidende werkzaamheden;
- geeft feedback en legt de beoordeling vast op de daarvoor bestemde formulieren;
- de werkbegeleider begeleidt leerlingen 1 op 1 in het kraamgezin;
- de werkbegeleider heeft de basiscursus werkbegeleiding gevolgd.

Verantwoordelijkheden Praktijkopleider

- verantwoordelijk voor de planning en uitvoering van introductie-, voortgangs- en eindgesprekken van leerlingen en verantwoordelijk voor de verslaglegging daarvan;
- voeren evaluatiegesprekken met leerlingen;
- zien toe op de voortgang van het leerproces van de leerlingen en het behalen van alle onderdelen in de beroepspraktijk;
- de praktijkopleider beoordeelt de afbouw van begeleiding van de leerling op basis van de fasering vastgelegd in het leerplan.

1. Leer- en begeleidingsplan algemeen

De fases in het leer- en begeleidingsplan.

Hieronder wordt de richtlijn voor inhoud en op- en afbouw van begeleiding van kraamverzorgende i.o. uiteengezet. De werkervaring van de kraamverzorgende i.o. en de duur van de opleiding wordt hier tevens in meegewogen zodat, binnen de kaders, begeleiding op maat geboden kan worden. Uitgangspunt is de volledige duur van de opleiding: 15 maanden. In bepaalde gevallen kan er sprake zijn van vrijstellingen voor theorie en/of praktijk uren. De normen hiervoor zijn beschreven in hoofdstuk 5. Indien vrijstellingen worden verleend dient hiervoor onderbouwende bewijslast te worden aangeleverd bij inschrijving van de student bij het CZO. Bij een kortere duur wordt het leer-en begeleidingsplan in overleg met de werkbegeleider en praktijkopleider aangepast.

Bij elke fase en alle handelingen van de kraamverzorgenden wordt uitgegaan van de opleidingseisen tot kraamverzorgenden van het CZO en ondersteunende documenten zoals de zorgprotocollen KCKZ.

Er is een onderscheid gemaakt tussen een leer- en begeleidingsplan voor de verschillende fases in de opleiding en de beroepspraktijk (onderverdeeld in fases) en het leerplan waar het specifiek gaat om de partusassistentie (onderverdeeld in aantal begeleide partussen).

De fases 1 t/m 3 in het leer-en begeleidingsplan

- Fase 1 betreft 1:1 begeleiding door een werkbegeleider;
Fase 1 is afgerond wanneer de praktijkexamens behaald zijn. Het tijdsbestek van fase 1 beslaat 8 maanden of wanneer de kraamverzorgende i.o. gewerkt heeft (onder 1:1 begeleiding) bij 10 gezinnen.
- Fase 2 betreft 1/2 begeleiding door een werkbegeleider; Het tijdsbestek van fase 2 beslaat 4 maanden.
- Fase 3 betreft begeleidingsbezoeken door de werkbegeleider/coach en zal de laatste 3 maanden beslaan. NB. De kraamverzorgende i.o. mag enkel zelfstandig werken als alle theorie- en praktijkexamens behaald zijn.

De afbouw van begeleiding is vastgelegd in onderstaand schema.

Introductie	Basiszorg 1	Verdieping basiszorg 2	Zorg voor kraamvrouw 3	Zorg voor pasgeborene 4	Observeren, signaleren, rapporteren 5	Borstvoeding 6
	Fase 1	Fase 1	Fase 1	Fase 1	Fase 1	Fase 1
Introductie Meeloop gezin om kennis te maken met het vak van kraamverzorgende Wijzen op: BCP en Protocollen KCKZ	Bestaande uit: Dagstructuur Hygiëne Huishouden Dagelijkse afspraken Verwachting en kraamzorg	Herhalen zorg 1 en uitbreiden met: Rust bieden Mobiliseren Prikkeldeductie Bezoekregulatie Zorg Afstemmen op vraag client	Herhalen zorg 1,2 en uitbreiden met: Kraamtechnisch handelen kraamvrouw Controles: Temperatuur/pols ; vloeien en uterusstand; urineren en defaeceren; emotionele stabiliteit	Herhalen zorg 1,2,3, en uitbreiden met: Kraamtechnisch handelen baby Babybaden / tummytub/ douchen Controles (ademhaling, kleur, gewicht, temp., navel) Voeding (kunst- en borstvoeding)	Herhalen zorg 1,2,3,4 en uitbreiden met: Afwijkende observaties TNO vroegsignalering, meldcode, SBS, Rapporteren SBAR-afstemming verloskundige	Herhalen zorg 1,2,3,4,5 en uitbreiden met: Standaarden BV, BV houdingen, aanleggen

Herhalen	Herhalen
Fase 2	Fase 3/ Fase 4
Herhalen zorg 1,2,3,4,5,6	Begeleiding s-bezoeken en bijsturen op leerdoelen en/ of indirecte begeleiding

2. Leer- en begeleidingsplan partusassistentie

Doel leer- en begeleidingsplan

De leerling/kraamverzorgende kan na vijf bevallingen onder begeleiding zelfstandig of onder indirecte begeleiding partusassistentie verlenen bij de cliënt thuis of in het ziekenhuis (poliklinisch).

Uitgangspunt

De leerling/kraamverzorgende zal gedurende vijf bevallingen onder directe begeleiding van een collega kraamverzorgende of de verloskundige partusassistentie verlenen. Afhankelijk van het leerproces kan er een keuze gemaakt worden de leerling versneld of vertraagd zelfstandig in te zetten op partusassistentie.

Na iedere partus wordt er tijd genomen om feedback te vragen/te geven. De leerling maakt een kort verslag. Na partus 3 en 5 wordt een reflectieverslag geschreven door de leerling en ingeleverd bij de praktijkopleider. De praktijkopleider bespreekt met de leerling en werkbegeleider of de leerling na partus 5 zelfstandig partusassistentie kan verlenen.

Onderstaande tabel is niet opgebouwd in fases zoals tabel 1 maar in aantallen partussen.

Opbouw	Doel	Kennis	Vaardigheden	Houding	Resultaat
Partus 1 en 2	De leerling heeft twee partussen gezien en herkent de verschillende fases binnen het baringsproces	- Weet hoe het baringsproces verloopt. - Heeft de protocollen die betrekking hebben op de PA bestudeerd. - Heeft kennis van ondersteuning bieden aan de barendes tijdens partus.		Observeren en reflecteren.	Kan benoemen wat de taken zijn van een kraamverzorgende/verloskundige voortijdens en na de partus. Kan de verschillende fases in het baringsproces benoemen.
Partus 3 en 4	De leerling weet wat je klaar zet voor een bevalling. De leerling weet wat wenselijk is in het contact met een verloskundige.	- Weet hoe de kraamkamer klaargemaakt wordt voor de bevalling - Weet welke materialen je klaar zet voor de partus. - Weet hoe je het bed opmaakt voor de partus - Weet welke voorbereidingen je treft voor de pasgeborene - Weet hoe een kruik te vullen.	- Kruik vullen - Kleertjes klaar leggen voor de pasgeborene - Materialen klaarzetten - Bed opmaken voor de partus - Opruimen kraamkamer na partus - Verzorgen van koffie/thee/beschuit na de partus	Observeren en reflecteren Bespreken met verloskundige welke houding, inzet en betrokkenheid zij verwacht van een kraamverzorgende tijdens en na de partus.	Heeft een reflectieverslag (bijlage 4) geschreven waaruit het geleerde blijkt.

Partus 5	De leerling kan onder begeleiding de voorbereidingen treffen voor de partus en de praktische nazorg verlenen.	• Heeft de protocollen die betrekking hebben op de PA bestudeerd.	• Klaarzetten materialen voor baby, kruik vullen klaarmaken kraamkamer en klaarzetten materialen partus. • Verzorgen kraamvrouw en partner (assisteren bij douchen, eten- drinken) • Verloskundige assisteren bij hechten • Vult het partusverslag in zorgdossier in en • Verzorgen pasgeborene na partus.	Initiatief nemen en overleg plegen. Nazorg, voorlichting en advies. Luistert naar GVO rondom partus	Neemt initiatief en zet zelfstandig materialen klaar. Verzorgt de kraamvrouw na de partus.
Partus 5	Kan onder begeleiding zelfstandig partusassistentie verlenen.	• Aanvullende kennis middels training acute verloskunde.	• Zelfstandig assisteren met gediplomeerde collega op de achtergrond. Focus op wanneer een partus anders verloopt. • Nazorg, voorlichting en advies.	Initiatief nemen en overleg plegen. Vragen stellen en verwachting en afstemmen.	Assisteert zelfstandig tijdens de partus en geeft voorlichting en advies. Heeft een reflectieverslag (bijlage 4) geschreven waaruit het geleerde blijkt.

3. Evaluatiemomenten

Voor de kraamverzorgende in opleiding is het van belang dat zij regelmatig evaluatiemomenten heeft met haar werkbegeleider en praktijkopleider. Hieronder staat beschreven in welke vorm dit voorkomt.

Het evaluatiegesprek

Bij de start van de zorg gaat de kraamverzorgende i.o. in gesprek met de werkbegeleider en benoemt leerdoelen en wensen/behoefte m.b.t. de werkbegeleiding. Aan het einde van de zorg evalueert de kraamverzorgende i.o. de zorg met de werkbegeleider.

Het gezinsverslag

Van elke zorg maakt de kraamverzorgende i.o. een gezinsverslag (zie bijlage 1). In dit verslag worden de leerdoelen beschreven, staat een situatiebeschrijving en een evaluatie van de week. De werkbegeleider geeft hier feedback op. Deze verslagen, inclusief de feedback, worden binnen een week na afronding van de kraamweek naar de praktijkopleider gestuurd. Deze verslagen worden nagekeken door de praktijkopleider. Deze verslagen tonen aan dat de kraamverzorgende i.o. in ontwikkeling is en dienen dus als bewijsmateriaal.

Het voortgangsgesprek

De kraamverzorgende i.o. heeft minimaal twee keer per half jaar een voortgangsgesprek met haar praktijkopleider. In het voortgangsgesprek wordt de voortgang van het leerproces geëvalueerd. Vervolgens wordt bepaald of overgestapt kan worden naar de volgende fase van begeleiding. Het verslag van het evaluatiegesprek en de gezinsverslagen kunnen hier behulpzaam bij zijn.

Beroepshouding lijst

Vijf verschillende werkbegeleiders vullen de 'Beoordelingslijst beroepshouding' (bijlage 3) in en ook de kraamverzorgende i.o. vult deze voor zichzelf. De praktijkopleider bespreekt deze beroepshouding lijst na met de kraamverzorgende i.o. Deze beoordelingslijst beroepshouding weegt mee in de beoordeling van de kraamverzorgende i.o.

Eindgesprek

Aan het eind van de opleiding vindt er een eindgesprek plaats tussen de praktijkopleider, de mentor en de kraamverzorgende i.o. Tijdens dit gesprek worden alle bewijsmaterialen beoordeeld of de leerling voldaan heeft aan alle gestelde eisen en de competenties beheerst van het beroepscompetentieprofiel.

4. Regelingen in de Cao kraamzorg voor leerling-werknemers

Voor kraamverzorgende i.o. en de kraamzorgorganisatie is het tevens van belang zich te houden aan de regelingen die in de CAO kraamzorg zijn opgenomen specifiek voor kraamverzorgende i.o.

In de CAO staan specifieke bepalingen over de arbeidsduur en de leer-arbeidsovereenkomst, hieronder zijn de regelingen opgesomd uit de CAO Kraamzorg 2018-2019. Wanneer een nieuwe Cao is dienen kraamzorgorganisaties zich aan die nieuwe cao te houden².

Arbeidsovereenkomst

Artikel 3.1 De arbeidsovereenkomst

1. De arbeidsovereenkomst wordt op basis van de in de CAO en bij de CZO opleidingseisen opgenomen modelovereenkomst schriftelijk aangegaan en gewijzigd en wordt in tweevoud opgemaakt.
(...)

Artikel 4.1 Arbeidsduur

1. De arbeidsduur die je met je werkgever overeenkomt, wordt uitgedrukt in een gemiddeld aantal uur per week en is tenminste 24 uur per week.

Arbeidsduur leerling-werknemer

1. Als je als leerling-werknemer werkzaam bent en een arbeidsovereenkomst van gemiddeld 36 uur per week bent overeengekomen, wordt je arbeidsduur over een periode van een praktijkleerjaar gemeten. Je hebt als leerling-werknemer recht om met behoud van je salaris je werk te onderbreken voor leestijd op school met een maximum van (4×52) 208 uur per praktijkleerjaar.
Als je als leerling-werknemer een arbeidsovereenkomst van minder dan gemiddeld 36 uur per week bent overeengekomen dan wordt de omvang van je leestijd op school tenminste naar verhouding vastgesteld.

Artikel 5.1 Functiewaardering Functiewaardering

De kraamzorg werkgever deelt haar medewerkers op basis van de functie in in één van de functiegroepen 5 t/m 80 van het systeem FWG Geboortezorg. Voor kraamverzorgende i.o. geldt een andere indeling volgens de artikelen 5.11 en 5.12 van de Cao.

Artikel 5.11 leerlingssalarissen Verzorgende of Verzorgende IG (BBL) Salaris praktijkleerjaar

1. De salaristabellen voor de leerling salarissen Verzorgende of Verzorgende IG (BBL) staan in bijlage 4 van de CAO Kraamzorg. In deze tabellen staat het salaris voor kraamverzorgende i.o. met een dienstverband van 36 uur. Als het Wettelijk minimum(jeugd)loon hoger ligt dan de vermelde bedragen dan geldt het [Wettelijk minimum\(jeugd\)loon](#).
De weergegeven salarissen zijn inclusief maximaal (4×52) 208 uren (gemeten per praktijkleerjaar) leestijd binnen de onderwijsinstelling.
Als je in deeltijd werkt, wordt het salaris naar verhouding berekend.

² De meest recente Cao Kraamzorg is te raadplegen op: <https://cao.bogeboortezorg.nl/>
Leer- en begeleidingsplan branche-erkende opleiding kraamverzorgende
versiedatum 17 december 2019

Aspirant-leerling

2. Als je als aspirant leerling in dienst treedt voorafgaand aan een opleiding, ontvang je een salaris behorend bij het eerste praktijkleerjaar.

Garantieregeling

3. Als je voor de opleiding al in dienst bent en je, anders dan als aspirant leerling, de opleiding verzorgende of verzorgende-IG gaat volgen, dan val je onder de salarisschaal voor leerlingen. Om te voorkomen dat je er nominaal mogelijk op achteruit gaat, ontvang je tijdens je opleiding minimaal een bruto bedrag dat overeenkomt met het nominale bruto salarisbedrag dat je ontving voorafgaand aan de opleiding. Dit garantiebedrag wordt verhoogd met de algemene loonsverhogingen. Vanaf het moment dat het bruto salarisbedrag van de leerling-schaal dat geldt voor jouw arbeidsduur hoger is dan het garantiebedrag, volg je het leerling-salaris van lid 1.
4. Je werkgever kan positief afwijken van het leerling-salaris als jij als leerling-werknemer elders een hoger salaris verdiende op basis van betaalde arbeid voorafgaand aan je indiensttreding.

Artikel 5.12 Leerling salarissen branche-erkende opleiding Kraamverzorgende (BBL)

Leerling salaris Kraamverzorgende

1. Als je als leerling werknemer een verkorte opleiding tot kraamverzorgende volgt dan is één van de salaristabellen in bijlage 5 van de Cao Kraamzorg op jou van toepassing. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:
 - de verkorte opleiding voor anders opgeleiden: als je al een andere zorgopleiding hebt afgerond;
 - de verkorte opleiding voor niet-opgeleiden: als je nog geen relevante opleiding in de zorg hebt afgerond.
2. De salarisbedragen zijn gebaseerd op een arbeidsduur van gemiddeld 36 uur per week. Als je een lagere arbeidsduur bent overeengekomen, ontvang je een salaris naar verhouding. Als het [Wettelijk minimum\(jeugd\)loon](#) (op basis van een werkweek van 36 uur) hoger ligt dan de vermelde bedragen dan geldt het Wettelijk minimum(jeugd)loon.
3. Als je bij je werkgever al in dienst bent voor een andere functie en je gaat de verkorte opleiding volgen dan blijft de bestaande salarisaanspraak gehandhaafd.
4. Het uitgangspunt is een arbeidsduur van gemiddeld 24 uur per week. De tijd dat je op school doorbrengt (opleidingstijd) wordt ook als arbeidsduur meegeteld. Je kunt als leerling-werknemer in overleg met je werkgever afwijken van het uitgangspunt van de gemiddelde 24-urige arbeidsduur.
5. Als je het diploma van de opleiding hebt behaald, word je bij het aangaan van de arbeidsovereenkomst ingeschaald in de bij de functie van kraamverzorgende behorende salarisschaal. Je wordt ingeschaald in aanlooperperiodiek 1 tenzij je werkgever op basis van artikel 5.2 of 5.5 een hoger volgnummer toepast.

5. Vrijstellingsnormen theorie- en praktijk-uren

De opleidingseisen van het CZO zijn opgesteld met het doel te borgen dat het opleidingsniveau van kraamverzorgenden bij aanvang op gelijk niveau is en aansluit bij het beroepscompetentieprofiel van de kraamverzorgende. Het is daarom van belang dat over vrijstellingen ook duidelijke normen zijn bepaald.

Totale opleidingsduur en uren

De opleidingsduur is bepaald op 15 maanden, deze is als volgt opgebouwd:

300 theorie uren

900 praktijk uren

Dit is de minimale norm voor een student zonder vrijstellingen.

De leer-arbeidsovereenkomst is bepaald op minimaal 24 uur per week

Vrijstellingsnormen theorie uren

Vrijstelling op onderdelen van de theorie uren kan verleend worden wanneer bij inschrijving van de student bewijslast kan worden aangeleverd dat de student beschikt over het kennisniveau zoals bepaald in de opleidingseisen. Hiervoor kan bijvoorbeeld een entreetoets worden afgenomen.

In het geval van een vrijstelling op theorie onderdelen moet in alle gevallen nog wel het examen voor dit onderdeel met goed gevolg worden afgelegd.

Vrijstellingsnormen praktijk uren

Er kan vrijstelling worden verleend op praktijk-uren in het geval de student eerder als kraamverzorgende werkzaam is geweest maar nooit is geregistreerd of wel is geregistreerd maar de registratie heeft laten verlopen. Ook is het mogelijk om vrijstelling te verlenen aan studenten met een andere zorgachtergrond dan kraamverzorgende op minimaal niveau 3. De normen zijn als volgt bepaald:

< dan 1 jaar werkzaam/geregistreerd geweest:

minimale eis = het verzorgen van 3 volledige kraamzorgen onder volledige begeleiding met een totaal van minimaal 140 behaalde praktijk uren

> dan 1 jaar < dan 3 jaar werkzaam/geregistreerd geweest:

minimale eis = het verzorgen van 5 volledige kraamzorgen onder volledige begeleiding met een totaal van minimaal 240 behaalde praktijk uren

> dan 3 jaar < dan 5 jaar werkzaam/geregistreerd geweest:

minimale eis = het verzorgen van 7 volledige kraamzorgen onder volledige begeleiding met een totaal van minimaal 340 behaalde praktijk uren

gediplomeerd en werkzaam geweest in een andere zorgsector op minimaal niveau 3:

minimale eis = het verzorgen van 9 volledige kraamzorgen onder volledige begeleiding met een totaal van minimaal 440 behaalde praktijk uren

In alle gevallen moet door deze studenten aan het einde van de praktijkperiode wel de proeve van bekwaamheid worden afgelegd en de praktijk vaardigheden zijn afgetekend.

Bijlage 1

Format gezinsverslag (leerling)

Verzorging nr

Datum verzorging van tot

Samenstelling kraamgezin:

Totaal aantal uren gewerkt in dit gezin:

Zelfstandige uren gewerkt:

Totaal aantal uren gewerkt:

Situatie:

Leerdoelen:

Wat heb ik geleerd?

Waar liep ik tegen aan?

Wat neem ik mee naar mijn volgende zorg?

Naam werkbegeleider:

Feedback werkbegeleider:

Gelet op de leerdoelen:

Wat gaat goed?

Wat kan beter?

Bijlage 2

Evaluatieformulier werkbegeleider - leerling

Naam leerling:	
Datum:	
Naam werkbegeleider:	
Naam praktijkopleider:	
Hoeveelste gezin:	
Aantal uren:	

De werkbegeleider moet op het onderstaande evaluatieformulier aftekenen wat de leerling wel of niet beheerst of geoefend heeft.

Tijdens of bij afsluiting van iedere werkperiode / gezin dit evaluatieformulier ter beoordeling in laten vullen door de werkbegeleider.

A = Niet van toepassing.

B = Heeft geoefend / beheerst deze vaardigheid, competentie nog niet voldoende.

C = Beheerst deze vaardigheid zelfstandig, competentie is aanwezig.
(op eigen initiatief, volledig en afgerond)

Handelingen:

Waarborgen hygiëne	A.	B.	C.
Hygiënisch huishoudelijke taken uitvoeren waaronder sanitair	☐	☐	☐
Bed opmaken (kraambed / baby bed)	☐	☐	☐
Onderhouden kraamkamer: stoffen en stofzuigen	☐	☐	☐
Onderhouden babykamer: stoffen en stofzuigen	☐	☐	☐
Onderhouden huiskamer en keuken: opruimen, stoffen en stofzuigen	☐	☐	☐
Was verzorgen	☐	☐	☐
Verzorging gezonde voeding kraamvrouw (ontbijt-lunch)	☐	☐	☐
Helpen bij voeding van peuter/kleuter	☐	☐	☐
Omgaan met apparatuur	☐	☐	☐
Letten op veiligheid	☐	☐	☐
Ergonomisch werken	☐	☐	☐
Toelichting: Klik hier als u tekst wilt invoeren.			
Plannen en coördinatie van de zorg:	A.	B.	C.
Zorgplan opstellen (ondersteuningsvraag, zorgdoelen en acties)	☐	☐	☐
Begeleiden bij veranderingen	☐	☐	☐
Observeren zorgbehoefte	☐	☐	☐
Signaleren zorgbehoefte	☐	☐	☐
Bespreken signalen met ouder(s)	☐	☐	☐

Formuleren ondersteuningsvragen	☐	☐	☐
Rapporteren (schriftelijk):	☐	☐	☐
- Invullen van temperatuurlijst	☐	☐	☐
- Invullen van de dagelijkse rapportage	☐	☐	☐
- Invullen van de vochtbalans	☐	☐	☐
Zorgdoelen en acties zijn zichtbaar in rapportage	☐	☐	☐
Rapporteren (mondeling)	☐	☐	☐
Evalueren van zorg	☐	☐	☐
Bijstellen van zorg	☐	☐	☐
Stimuleren van de zelfzorg en mantelzorg	☐	☐	☐
Opstellen rustplan	☐	☐	☐
Opstellen voedingsplan	☐	☐	☐
Opstellen bezoekplan t.b.v. prikkelreductie	☐	☐	☐
Overleg voeren met andere disciplines	☐	☐	☐
Organiseren warme overdracht	☐	☐	☐
Gespreksverslag ketenpartners warme overdracht	☐	☐	☐
Toelichting: Klik hier als u tekst wilt invoeren.			
Preventie en G.V.O.	A.	B.	C.
Geven van voorlichting en instructie over:			
- Hechting ouders-kind	☐	☐	☐
- Hygiëne	☐	☐	☐
- Borstvoeding	☐	☐	☐
- Voedingshouding bij borstvoeding	☐	☐	☐
- De voeding bij borstvoeding	☐	☐	☐
- Kolfen / kolf uitkoken / voorlichting	☐	☐	☐
- Kunstvoeding	☐	☐	☐
- De uitscheiding kraamvrouw	☐	☐	☐
- De uitscheiding baby	☐	☐	☐
- De ontwikkeling van de baby aan de kraamvrouw	☐	☐	☐
- Observeren van de baby en deze juist interpreteren	☐	☐	☐
Inzet aanvullende hulpverlening	☐	☐	☐
Risico op psychische onbalans	☐	☐	☐
Uitleg over rustplan	☐	☐	☐
Uitleg over voedingsplan	☐	☐	☐
Uitleg over prikkelreductie / bezoek regulatie	☐	☐	☐
- Checklist doornemen met de kraamvrouw	☐	☐	☐
Toelichting: Klik hier als u tekst wilt invoeren.			
Het uitvoeren van de controles bij de kraamvrouw:	A.	B.	C.
- Baarmoederstand	☐	☐	☐
- Pols	☐	☐	☐
- Borsten	☐	☐	☐
- Benen	☐	☐	☐

- Lochia	☐	☐	☐
- Hechtingen	☐	☐	☐
- Temperaturen	☐	☐	☐
Toelichting: Klik hier als u tekst wilt invoeren.			
Verzorging van de kraamvrouw:	A.	B.	C.
- Begeleiden onder de douche	☐	☐	☐
- Verzorgen van de borsten bij borstvoeding	☐	☐	☐
- Verzorgen van de borsten bij kunstvoeding	☐	☐	☐
- Observeren van de kraamvrouw en deze juist interpreteren	☐	☐	☐
Toelichting: Klik hier als u tekst wilt invoeren.			
Het uitvoeren van de controles bij de pasgeborene:	A.	B.	C.
- Temperaturen	☐	☐	☐
- Kleur	☐	☐	☐
- Uitscheiding	☐	☐	☐
Toelichting: Klik hier als u tekst wilt invoeren.			
Het verzorgen van de pasgeborene:	A.	B.	C.
- Verschonen	☐	☐	☐
- Baden Bad	☐	☐	☐
- Baden Tummy Tub	☐	☐	☐
- Verzorgen van de navel	☐	☐	☐
- Temperatuurregeling	☐	☐	☐
- Observeren van de baby	☐	☐	☐
- Geel zien	☐	☐	☐
- Hielprik	☐	☐	☐
- Kruikenbeleid kennen	☐	☐	☐
- Kruiken klaarmaken	☐	☐	☐
- Wieg / Iedikant opmaken volgens protocol	☐	☐	☐
- Wegen van de pasgeborene	☐	☐	☐
- Het berekenen van kunstvoeding	☐	☐	☐
- Het geven van kunstvoeding	☐	☐	☐
- Flessen en spenen schoonmaken	☐	☐	☐
Toelichting: Klik hier als u tekst wilt invoeren.			

- 1.
- 2.
- 3.

Leer- en begeleidingsplan branche-erkende opleiding kraamverzorgende
versiedatum 17 december 2019

Datum:

Handtekening werkbegeleider

Handtekening leerling

Bijlage 3

Beoordelingslijst beroepshouding leerling

Beroepshoudingsaspecten

Onderstaande beroepshoudingslijst wordt gebruikt tijdens de BPV periode van de leerling. De beroepshoudingslijst wordt ingevuld door de leerling en praktijkopleider.

Naam leerling:

Praktijkopleider:

Datum invullen:

Ingevuld door: Leerling / praktijkopleider

Omgang met anderen	goed	voldoende	matig	onvoldoende
De student kan goed samenwerken.				
De student is behulpzaam.				
De student is vriendelijk en beleefd.				
De student durft op de voorgrond te treden.				
De student toont inzicht in zijn/haar werkzaamheden.				
De student legt en onderhoudt goed contacten.				
De student past zich snel aan.				
De student reageert goed op mensen om hem/haar heen.				
De student kan werk en privé gescheiden houden.				
De student toont respect.				
Zelfkennis en reflectie	goed	voldoende	matig	onvoldoende
De student kan luisteren.				
De student kan zijn/haar mening en ideeën overbrengen.				
De student ziet zijn/haar eigen goede punten.				

Leer- en begeleidingsplan branche-erkende opleiding kraamverzorgende
versiedatum 17 december 2019

De student ziet zijn/haar eigen minder goede dingen.				
De student heeft zelfvertrouwen.				
De student staat open voor opbouwende kritiek.				
De student doet iets met de kritiek die de student krijgt.				
Verantwoordelijkheid	goed	voldoende	matig	onvoldoende
De student komt zijn/haar afspraken na.				
De student is altijd aanwezig.				
De student komt op tijd.				
De student houdt zich aan de regels.				
Inzet en inbreng.	goed	voldoende	matig	onvoldoende
De student toont initiatief.				
De student is enthousiast en betrokken.				
De student werkt in een goed tempo.				
De student levert een goede bijdrage aan de sfeer.				
De student speelt een actieve rol bij gesprekken.				
Diversen	goed	voldoende	matig	onvoldoende
De student neemt bijzonderheden waar.				
De student werkt veilig en hygiënisch.				
De student werkt nauwkeurig.				
De student werkt zelfstandig.				

Aanvullende opmerkingen:

.....

.....

.....

.....

.....

Bijlage 4

Format reflectieverslag voor de leerling.

Beschrijvingen van het begrip “reflecteren” zijn: terugkijken, zoeken naar de betekenis van wat je hebt gezien, ervaren, gedacht of gedaan. Door na te denken over waarom je de dingen doet zoals je doet, krijg je inzicht en kun je bepalen hoe je in nieuwe situaties zou kunnen handelen of reageren.

Je stelt jezelf vragen als: Wat heb ik gedaan, hoe is het gegaan, wat betekent dit voor mij en voor de ander. Zou ik het ook anders kunnen doen? Zo ja hoe dan? Wat zijn dan de consequenties? Hoe wil ik het aanpakken en wat heb ik dan nodig?

Om een goed reflectieverslag te maken kun je kijken naar de dingen die je geraakt hebben, die je belangrijk, prettig of juist vervelend vond.

Loop de activiteiten, gebeurtenissen na met behulp van de volgende vragen:

1. Wat gebeurde er precies? Geef hierbij de feiten weer zonder oordeel.
2. Wat deed mij dat? Welke betekenis gaf ik eraan? (moeilijk, leuk, vervelend, plezierig enz).
3. Wat zegt dat over mijzelf? Wat vind ik daarvan?
4. Wat was mijn aandeel? Wat vind ik daarvan?
5. Wat leer ik over mezelf? Kom ik tot nieuwe inzichten?
6. Wat zou ik daarmee willen doen?
7. Hoe zou ik dat willen aanpakken? Of houdt me wat tegen?

In een reflectieverslag schrijf je dat wat belangrijk is voor jouw leerproces (je leerdoelen). In een reflectieverslag ga je in gesprek met jezelf over jouw manier van werken. Reflectie helpt je bij het opsporen en formuleren van je leervragen.

Bijlage 5 Aftekenlijst Partusassistentie

Naam leerling:
Datum:
Paraaf werkbegeleider:

1. Voorbereiding bevalling	1	2	3	4	5	6	7	8
Kennis maken met a.s. moeder en overige aanwezigen								
Informeren naar bijzonderheden en/of speciale aanwijzingen van verloskundige								
Zorgdragen voor de juiste temperatuur in de kraamkamer								
Bed opmaken voor de bevalling								
Materiaal klaarleggen voor tijdens de bevalling								
Kruiken vullen								
Benodigdheden voor de baby klaarleggen/verwarmen								
Wieg/bedje opmaken en verwarmen								
De a.s. moeder observeren en ondersteunen								
Partner observeren en betrekken bij de zorg voor a.s. moeder								
Verloskundige waarschuwen (indien van toepassing)								
2. Assisteren tijdens de bevalling	1	2	3	4	5	6	7	8
Werken met handschoenen en overschoot								
De a.s. moeder ondersteunen tijdens de baring								
Assisteren van de verloskundige bij het vliezen breken en inwendig onderzoek								
Alert reageren op aanwijzingen van de verloskundige								
Op verzoek van en volgens instructies van de verloskundige expressie geven of theorie weergeven.								
Op verzoek van en volgens instructies van de verloskundige impressie geven of theorie weergeven.								
Partner betrekken bij de bevalling								
Ondersteunen bij braken								
Verschoenen celstofmat								
Verwijderen defecatie								
Registeren van het geboortetijdstip van de baby en de placenta / gebruikt het hiervoor het formulier								
Heeft kennis van en werkt volgens protocollen KCKZ								
2a. Acties tijdens de partus bij ziekenhuisopname	1	2	3	4	5	6	7	8
Begeleiding bieden aan kraamvrouw en partner bij vertrek naar het ziekenhuis								
Kraamvrouw voorbereiden voor vertrek (aankleden etc)								
Tas klaarmaken (toiletart./kleding mw en baby/ponskaart etc)								
Autostoeltje eventueel meegeven								

Kraamkamer opruimen								
Was verzorgen								
Kraamdossier invullen								
3. Assisteren direct na de geboorte m.b.t baby	1	2	3	4	5	6	7	8
Baby direct na de geboorte warm toedekken en warm houden om afkoelen te voorkomen.								
Moeder assisteren om de baby de eerste keer aan te leggen								
Baby indien nodig wassen								
<i>Baby voortdurend observeren op;</i>								
Kleur								
Ademhaling								
Huilen (hoe huilt hij?)								
Kreunen								
Misselijkheid								
<i>Controles uitvoeren m.b.t</i>								
Temperatuur en deze kunnen regelen. (muts, kruik etc.)								
Urineren								
Meconium								
Navel								
Signaleren van veranderingen in de gezondheidstoestand van de baby en maatregelen kunnen treffen.								
Verloskundige met concrete informatie kunnen waarschuwen								
Heeft kennis van en werkt volgens protocollen KCKZ								
4. Assisteren na de bevalling m.b.t kraamvrouw	1	2	3	4	5	6	7	8
Waarborgen van de privacy van de kraamvrouw								
Materiaal klaarzetten voor het hechten								
Verloskundige assisteren bij het hechten								
Wassen op bed								
Ondersteek geven								
Assisteren bij douchen en toiletgang								
<i>Elk kwartier uur, tot 2 uur na de bevalling controleren;</i>								
Vloeien								
Baarmoederstand hoogte/contractie								
Polsslag								
Algemene conditie								
<i>Controles uitvoeren m.b.t.</i>								
Temperatuur								
Urineren								
Signaleren van veranderingen in de gezondheidstoestand van de kraamvrouw en maatregelen kunnen treffen.								
Eerste hulp bij Fluxus of theorie weergeven								
Verloskundige met concrete informatie kunnen waarschuwen.								
Heeft kennis van en werkt volgens protocollen KCKZ								
5. Registratie en overdracht na de bevalling	1	2	3	4	5	6	7	8

Invullen partusverslag in het zorgdossier								
Invullen van temperatuurlijst								
Gegevens doorbellen								
Telefoonnummers van Verloskundige doorgeven								
<i>Informatie en instructie geven aan ouders</i>								
T.a.v. de kraamvrouw								
Vloeien en stolsels								
Opstaan								
Urineren								
<i>Informatie en instructie geven aan ouders</i>								
T.a.v. baby								
Aanleggen aan de borst of geven van kunstvoeding								
Voedingssignalen								
Verschonen, urine en meconium								
Navelbloeding								
Uraatkristallen								
Pseudo-menstruatie								
Huilen								
Temperatuurregeling								
Kruiken gebruik en vullen								
Rooming-in								
Ligging in bed								
Koortslip								
6. Waarborgen Hygiëne tijdens en na de bevalling	1	2	3	4	5	6	7	8
Instrumenten van de verloskundige schoonmaken								
Bed verschonen met kraamvrouw in bed								
Bed verschonen zonder kraamvrouw								
Kraamkamer opruimen								
Ondersteek legen en schoonmaken								
Placenta opruimen								
Verzorgen van het wasgoed								
Badkamer en toilet schoonmaken								
7. Overige taken	1	2	3	4	5	6	7	8
Eten en drinken verzorgen								
Foto's maken tijdens/na de partus op verzoek gezin								
8. Beroepshouding tijdens partus	1	2	3	4	5	6	7	8
Afspraken met werkbegeleider								
Leerdoelen aan geven								
Hygiënisch en volgens protocol								
Rust creëren								
Initiatief tonen								
Verantwoordelijkheid tonen								
Grenzen bewaken								
Prioriteiten kunnen stellen								
Respect tonen voor de privacy van de cliënt en partner								

Rekening houden en ingaan op de wensen en behoeften van de cliënt								
Begrip tonen								
Respectvol reageren op gevoelens								
Respectvol omgaan met cultuurverschillen								
Om kunnen gaan met eigen gevoelens en deze bespreekbaar maken.								
Afspraken maken met verloskundige.								

Beoordelen 1 tot en met 7:

A = Niet van toepassing.

B = Heeft geoefend / beheerst deze vaardigheid, competentie nog niet voldoende.

C = Beheerst deze vaardigheid zelfstandig, competentie is aanwezig.(op eigen initiatief, volledig en afgerond)

Beoordelen 8:

O = onvoldoende

M = matig

V = voldoende

G = goed